

TEKSTİL SEKTÖRÜ

Tekstil ve hazır giyim sektörü katma değer ve istihdam yaratma açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Pamuk üretimi, iplik haline getirilmesi ve bükülmesinden dokuma ve örme yoluyla kumaş haline getirilmesine ve ardından boyama, baskı ve tasarıma kadar uzanan pamuğun değer zinciri boyunca %600'e varan oranda değer yaratabileceği tahmin edilmektedir. Dahası bu sektörün çoğunluğunu mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler (MSME'ler) oluşturmaktadır ve bu işletmeler vasıflı olsun ya da olmasın özellikle gençler ve kadınlar için hızlı bir şekilde iş geliştirme potansiyeline sahiptir.

Fildişi Sahili, Batı Afrika'daki en büyük pamuk ihracatçılarından biridir. Ülke iç savaş nedeniyle istikrarsızlıktan etkilenmiş olsa da mevcut hükümet pamuk üretimini iyileştirmek için gerekli adımları atmıştır. Bu önlemin sınırlandırılması tekstil endüstrisi üzerinde olumlu bir etki yaratmıştır.

Tekstil üretimi, sektördeki bazı büyük oyuncuların yeniden yapılandırılmasıyla artırılabilir ifade edilmektedir. Eylül 2016'da Fildişi hükümeti, sektördeki ana oyuncuların biri olan Compagnie Ivoirienne pour le Développement des Textiles'in (CIDT) özelleştirilmesi için uluslararası bir ihale çağrısı başlatmıştır. **7 Ocak 2017'de** Devlet, CIDT'nin sermayesinin %90'ının Compagnie Ivoirienne de Coton'a (COIC) devredilmesine ilişkin anlaşmayı imzalamıştır. Böylece COIC şu anda CIDT'nin sermayesinin **%90'ını, Devlet ise %10'unu** elinde tutmaktadır (<https://www.cidt-ci.com/>).

Pamuk, Fildişi Sahili'nde onlarca yıldır yetiştirilen ürünlerden biridir. Pamuk ekim oranı iki katına çıkarak Fildişi Sahili'ni diğer Batı Afrika ülkeleri arasında en büyük pamuk oyuncularından biri haline getirmiştir.

Fildişi hükümeti tarımsal girdiler sağlayarak, gerektiğinde fiyatları destekleyerek ve tarımsal yayım ve kapasite geliştirme programları uygulayarak sektörü desteklemiştir. Bu da sektörün ülkenin GSYH'sine kattığı payı önemli ölçüde artırmıştır.

1.Pamuk sektörü:

- Pamuk Fildişi Sahili'nden ihraç edilen tarımsal ürünler arasında kakao, kauçuk ve kaju fıstığından sonra 4. sırada;
- Fildişi Sahili Burkina Faso ve Mali'nin ardından 3. Afrikalı üretici;
- Yıllara göre değişmekle birlikte ülke ihracatının %5 ila %10'unu oluşturmakta ve yılda yaklaşık 120 milyar FCFA ciro elde etmekte olup bunun %70 ila 80'i döviz cinsindedir.
- Yaklaşık 3,5 milyon insan iş ve hizmetlerin geliştirilmesi açısından pamuktan yararlanmaktadır.
- Halihazırda ülkede 625.000 ton tohumluk pamuk işleme kapasitesine sahip 14 çırçır fabrikası çalışır durumdadır.

2.Sanayi sektörü 5 ana daldan oluşmaktadır:

2.1 Dokuma ambalaj imalatı:

- FILTISAC (eğirme ve ekstrüzyon, dokuma ve jüt veya polipropilen torba imalatı)
- FILIVOIRE (polipropilen ekstrüzyon, dokuma ve konfeksiyon)

2.2 Pamuk ırırlama

Fildişi Sahili'nde tohumluk pamuk işleyen altı (6) ırırcı bulunmaktadır:

- CIDT
- IVORY COTTON
- GLOBAL COTTON- SICOSA.2.0
- COIC
- SECO

2.3 Pamuk işleme (eğirme- dokuma)

Sektör yaklaşık 5.000 daimi ve 10.000'den fazla geçici içi temsil etmektedir. Fildişi Sahili'nde pamuk işleyen toplam 23.000 ton kapasiteli üç (3) ünite bulunmaktadır ve nakit akışı sorunları nedeniyle kapasitelerinin %20'sinden daha azıyla çalışmaktadırlar.

- UTEXI (Dimbokro)
- FTG (Bouaké)
- COTIVO (Agboville)

2.4 Boyama ve baskı

- UNIWAX Abidjan
- TEXCI Bouaké (eski adıyla IVTEX)

2.5 Örne, boyama, terzilik ve serigrafi baskı

- SERITEX SN CONFECTION
- IVORYDYED

3.Hazır giyim sektörü

Fildişi Sahili'nde hazır giyim sektörü 2 tür Őirket tarafından karakterize edilmektedir:

- Zanaatkarlar
- Yapılandırılmış sektör (Yarı endüstriyel veya endüstriyel Şirketler)

3.1 Zanaatkarlık sektörü

Bu tip Şirketler, meslekteki tüm işgücünün %90'ından fazlasını temsil etmektedir. Kaliteli ürünler üretmelerine rağmen, düşük verimlilik ve faaliyetlerinde yapılandırma eksikliği ile karakterize edilirler. Çeşitli pazarlarda rekabet güçlerini arttırmak ve daha iyi ihracat konumlandırması için, bu Őirketlerden bazıları bir konsorsiyum oluşturmuş ve sanayileşme yolunda ilerlemeye karar vermişlerdir. Dört Őirketteki başarılı deneyler, bazılarının üretimlerini üç katına çıkarmalarını sağlamıştır. Bunlar KORHA, O'SEY CREATION, YAHIMI ve NICOLE AKON CREATION'dır.

3.2 Yapılandırılmış sektör

Endüstriyel tişört üretimi ve serigrafi baskı alanında faaliyet gösteren şirketler:

- FACOM-CI
- IVORY DYE
- SEF
- SIFAP GROUP
- SERITEX

4.Genel pazar hacminin tahmini

Sektördeki profesyonellere göre ciro yılda 60 milyar CFA frankından fazladır.

Yıllık %2,6'lık nüfus artış oranıyla, giyim ihtiyacındaki artışın yılda %5,2 olarak tahmin edilmektedir.

5.Mesleki eğitim okulları

Teknik ve Mesleki Eğitim Bakanlığı, Couture Cutting alanında eğitim veren ve bir CQP veya CAP tarafından onaylanmış 3'ü kamu olmak üzere 45 kuruluşun bir listesini hazırlamıştır. Ancak sonuçlar, bu okulların bazılarının kaynak yetersizliği veya öğrenci eksikliği nedeniyle artık çalışmadığını göstermektedir. Gençler okullara gitmek yerine iş başında öğrenmeyi tercih etmektedir. Nitelikli personel bulamadıkları için şirketler genellikle dikiş dikmenin ötesine geçen ihtiyaçlarını kısmen karşılamak için hizmet içi eğitimler oluşturmak zorunda kalmaktadır.

6.Tedarikçiler

6.1 Yerel Tedarikçiler

Hammaddeler çoğunlukla ithal edilmektedir; kumaşlar birçok yerel tedarikçi tarafından dağıtılmaktadır. Bu tedarikçilerden ikisi aşağıda verilmektedir:

- N'DIAYE & KARDEŞLER
- MAZOU

Tedariklerini Çin ve Portekiz'den ve zaman zaman da Abidjan'dan temin etmektedirler.

6.2 Diğer hizmet sağlayıcılar:

- Kurulmakta olan bir giyim tekstili laboratuvarı (ENVAL)
- İki giyim ekipmanı satıcısı (ETS PROMO SINGER, IVOIRE BUROTIC). Sundukları ekipmanlar Çin'den gelmektedir.
- İki gözetim, analiz ve belgelendirme şirketi (SGS, BUREAU VERITAS).
- Bir kamu standardizasyon kurumu (CODINORM)

Katma değeri yüksek bir sektör olarak tanımlanan tekstil ve giyim sektörü, Fildişi Sahili hükümetinin hedefleri arasında yer almaktadır:

- Fildişi Sahili %75'i kakao ürünleri ve türevlerinden oluşan Amerika'ya ihracatını çeşitlendirmeyi amaçlamaktadır.

- Yine Afrika Kalkınma Bankası girişimciler için finansmana erişimi genişleterek ve FASHIONOMICS girişiminde start-up'ları kuluçkaya yatırarak ve hızlandırarak moda sektörüne yatırımı teşvik etmektedir.

Ancak ülkenin genellikle çok küçük çaplı işletmelerinin büyümesi ve sektörün rekabetçi hale getirilmesinde zorluklar vardır.

7.KOBİ'lerin beceri geliştirme ihtiyaçları:

- personelin düşük nitelik düzeyi,
- üretilen ürünlerin kalitesi,
- işçilerin düşük verimliliği.

8.Sektörün güçlü ve zayıf yanları:

Ucuz işgücü ve artan talep pazarın en güçlü yanıdır. Hükümet teşvikleri ve Afrika Kalkınma Bankası tarafından sağlanabilen fonlar fırsat olabilir. İşgücü becerilerinin zayıflığı ve verimliliklerinin düşük olması, sektörün ilgili alanlarında yatırım azlığı ise bir diğer zayıflıktır.